

**РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН
СОВЕТ МОНАСТЫРСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
ТЕТЮШСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА**

422392, Республика Татарстан, Тетюшский
район, с. Монастырское, ул. Комсомольская, д.
33

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ТӘТЕШ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
МОНАСТЫРСК АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
СОВЕТЫ**

422392, Татарстан Республикасы, Тәтеш
районы, Монастырск авылы, Комсомол
урамы, 33

Тел. (84373)5-45-20, факс: 5-45-20, e-mail: monastyr.tetushi@tatar.ru
ОКПО 92655464, ОГРН 1021606556883, ИНН/КПП:1638001649/163801001

КАРАР

2019 елның 10 июле

47-1

**Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районы Монастырск авыл
жирлеге үзидарә органнарының законнарга ыем муниципаль
норматив хокукий актларына үзгәрешләр керту мониторингын үткәрү
турсындагы нигезләмәне раслау хакында**

Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районы Монастырск авыл жирлеге үзидарә органнарының Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районы жирле үзидарә органнары тарафыннан кабул ителгән законнарының ыем муниципаль норматив хокукий актларына үзгәрешләр керту мониторинг үткәрү буенча эшен камилләштерү максатларында, “Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районы “Монастырск авыл жирлеге” муниципаль берәмлеге Уставына таянып, Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районы Монастырск авыл жирлеге Советы **КАРАР ИТТЕ:**

1. Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районы Монастырск авыл жирлеге үзидарә органнарының законга ыем муниципаль норматив хокукий актларына үзгәрешләр керту мониторингын үткәрү турсында нигезләмәне расларга (кушымта итеп бирелә).

2. Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районы Монастырск авыл жирлеге жирле үзидарә органнарына:

Үзенең әшчәнлегендә әлеге каарның 1 нче пункты белән расланган нигезләмәгә таянып эш итәргә;

курсәтелгән нигезләмәне үтәү өчен җаваплы затларны билгеләргә;
җаваплы затлар буларак билгеләнгән муниципаль хезмәткәрләрнең вазыйфаи курсәтмәләренә тиешле үзгәрешләр кертергә.

3. Әлеге каарны Тәтеш муниципаль районының рәсми сайтында ыем “Татарстан Республикасының хокукий мәгълүматлар рәсми порталында” (PRAVO.TATARSTAN.RU) урнаштырырга.

4. Әлеге каарның үтәлешен контролдә тотуны үзем артыннан калдырам.

5. Әлеге каар рәсми басылып чыккан көненнән ун көн узгач үз көченә керә.

**Татарстан Республикасы
Тәтеш муниципаль районы
Монастырск авыл жирлеге башлыгы**

Г.И. Костягин

Тәтеш муниципаль районы
Монастырск авыл жирлеге Советының
2019 елның 10 июлендәгэ
47-1 каарына 1 нче күшүмтә

**Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районы Монастырск авыл
жирлеге үзидарә органнарының законнарга ńэм муниципаль
норматив хокукий актларына үзгәрешләр керту мониторингын үткәру
турында нигезләмә**

I. Гомуми нигезләмәләр

1. Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районы Монастырск авыл жирлеге жирле үзидарә органнарының законга ńэм муниципаль норматив хокукий актларына үзгәрешләр керту мониторингы (алга таба мониторинг, муниципаль актлар, жирле үзидарә органнары) муниципаль актларны үзгәртү яисә үз көчен югалткан дип тану өчен мәгълүмат жыю, гомумиләштерү, анализлау ńэм бәяләү буенча үз вәкаләтләре чикләрендә жирле үзидарә органнары тарафыннан гамәлгә ашырыла торган системалы, комплекслы ńэм планлы эшчәнлекне күз уңында тота.

2. Мониторинг жирле үзидарә органнары тарафыннан үткәрелә.

3. Жирле үзидарә органнары мониторинг үткәргән вакытта Тәтеш муниципаль районы башкарма комитетының оештыру эше секторы, Тәтеш муниципаль район Советы аппаратының оештыру бүлеге ńэм муниципаль берәмлекнең башка жирле үзидарә органнары белән хезмәттәшлек итә.

4. Жирле үзидарә органнарында мониторинг үткәрү өчен жаваплы затлар билгеләнә.

5. Мониторинг үткәрүнен максатлары булып торалар:
муниципаль актларны федераль ńэм республика законнарына туры китерү максатларында кабул итү, үзгәртү яки үз көчен югалткан дип тану;
муниципаль актларда каршылыкларны, пробелларны бетерү, хокукий җайга салуда кабатлануны тәэммин итү;

жирле үзидарә органнарының норматив хокукый базасын системалаштыруны тәэмін итү;

муниципаль актларда коррупциоген факторларны ачыклау;

ихтыяж булмаган (актуальлекне югалткан) яисә практикада кулланылмаган муниципаль актларны яисә аларның аерым нигезләмәләрен (нормаларын) ачыклау;

хокукый куллану нәтижәлелеген арттыру;

муниципаль актларны гамәлгә ашыруның нәтижәлелеген киметә торган факторларны ачыклау;

муниципаль актлар үтәлешен жирле үзидарә органнарының тиешле бүлекчәләре тарафыннан тикшереп торуны гамәлгә ашыруга ярдәм итү;

нормалар чыгару процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр эшләү.

6. Мониторинг жыю, гомумиләштерү, анализ ыем бәяләү кебек үзгәрешләрне үз эченә ала:

федераль конституцион законнар, федераль законнар, Россия Федерациясенең башка закон актларын;

Россия Федерациясе Президенты указлары, Россия Федерациясе Хөкүмәте карарлары, федераль башкарма хакимият органнарының норматив хокукый актлары, федераль дәрәҗәдәге башка законга қагылышлы норматив хокукый актларын;

Татарстан Республикасы законнары ыем башка норматив хокукый актларын;

Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районы норматив хокукый актларын;

“Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районы “Монастырск авыл жирлеге” муниципаль берәмлеге Уставы, муниципаль актларын.

7. Мониторинг үткәрунең нигезләре булып торалар:

федераль ыем республика законнары актларына үзгәрешләр керту;

хокукый жайга салу өлкәсендә муниципаль актларны куллануны анализлау;

прокуратура органнары мәгълүматы;

муниципаль актларның житешсезлекләре яки камилләштерү зарурлыгы турында массакуләм мәгълүмат чаралары мәгълүматы;

гражданнарын, юридик затларның, шул исәптән ижтимагый, фәнни, хокук саклау ńем башка оешмаларның, шәхси эшкуарларның, дәүләт хакимиите органнарының, муниципаль берәмлекләрнең вәкиллекле органнары депутатларының муниципаль актларның камил булмавы турында мөрәжәгатьләре, шул исәптән:

Татарстан Республикасы Юстиция министрлыгы тарафыннан Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукый актлары регистрына кертелгән муниципаль актларга карата үткәрелгән хокукый экспертиза бәяләмәсе;

билгеләнгән тәртиптә вәкаләтле затлар тарафыннан өзөрләнгән муниципаль актларга коррупциягә каршы экспертиза бәяләмәләре;

жирле үзидарә органнары үткәрә торган конференцияләрнең, семинарларның, гаммәви тыңлаулар, жәмәгать фикер альшуларының ńем башка чараларның йомгаклау документлары.

II. Мониторинг үткәру тәртибе

8. Жирле үзидарә органнары әлеге нигезләмәнең 4 пунктында күрсәтелгән җаваплы затлар белән үзара бәйләнештә аларның компетенцияле мәсьәләләре буенча мониторинг үткәрәләр.

Мониторинг үткәру максатларында эшче төркемнәр төзелергә, киңәшмәләр, консультацияләр үткәрелергә, кирәkle мәгълүмат соратып алынырга, Татарстан Республикасының башка муниципаль берәмлекләре, Россия Федерациясе субъектлары тәжрибәсе өйрәнелергә, башка эш формалары кулланылырга мөмкин.

9. Мониторинг әлеге нигезләмәнең 6 пунктында күрсәтелгән актларны, федераль, республика ńем муниципаль дәрәжәдәге норматив хокукый актларны дәгъвалау эшләре буенча суд актларын, прокурор йогынтысы актларын анализлау юлы белән гамәлгә ашырыла.

10. Мониторингны гамәлгә ашыру, жирле үзидарә органнарының норматив базасын анализлау, шулай ук мониторинг йомгаклары буенча

үткөрелгән нормалар ижат итү эше нәтижәләрен фиксацияләү максатларында, муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органнарында муниципаль норматив хокукий актлар реестрларын оештыру һәм алыш бару тәртибе турында муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы карары нигезендә башкарыла торган муниципаль норматив хокукий актлар реестрлары файдаланыла.

11. Мониторингны гамәлгә ашыру процессын оптимизацияләү өчен мәгълүмат системаларының автоматлаштырылган сервислары кулланыла (контрактлар, аларның операторлары белән килешүләр төзүгә бәйле күрсәтелгән мөмкинлекләр булганда):

“Гарант” мәгълүмат системасында закон чыгару һәм башка норматив хокукий актларга контрольга куелган үзгәрешләр турында мәгълүмат керү;

“Гарант” мәгълүмат системасын хокукий җайга салуның тиешле ёлкәләре буенча яңалыклар тасмалары мәгълүматы керү;

“Кодекс” мәгълүмат компаниясенең “Региональ законнар аналитигы” автоматлаштырылган мәгълүмат системасы мәгълүматы керү.

Мониторингны гамәлгә ашыру процессын оптимальләштерү максатларында башка мәгълүмат системалары сервислары файдаланыла ала.

12. Муниципаль хокукий актларны кабул итүне (бастырып чыгаруны) тәэммин итү, әлеге нигезләмәнең 9 пунктында күрсәтелгән анализ белән бергә үз көчләрен югалтуын (гамәлдән чыгаруны) тану өчен мониторингны гамәлгә ашырганда түбәндәге критерийлар буенча муниципаль актларны куллану практикасы турында мәгълүмат гомумиләштерелә һәм бәяләнә:

кешे һәм гражданың гарантияләнгән хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәү;

муниципаль актларны кабул итү (бастырып чыгару) зарурлыгы билгеләнгән норматив хокукий актлар булу;

муниципаль актны чыгарганда жирле үзидарә органы компетенция лимитларын үтәү;

муниципаль актта коррупциоген факторлар булу;

ижтимагый мәнәсәбәтләрне хокукий җайга салу;

юридик-техник характердагы хаталар булу;

муниципаль акт нигезләмәләренең мәгънәсен бозу;

муниципаль хокукый актны кулланганда хокуксыз яисә нигезсез каарлар, гамәлләр (гамәл кылмау);

норматив хокукый актларны куллану практикасы булу;

норматив хокукый актларны куллануның бертөрле практикасы булмавы;

муниципаль актны аңлату мәсьәләләре буенча гаризалар саны ńэм эчтәлеге;

муниципаль акт белән жайга салынган мәнәсәбәтләргә бәйле рәвештә гариза бирүчеләрнең таләпләрен канәгатьләндерү (канәгатьләндерүдән баш тарту) ńэм аларны кабул итү нигезләре.

13. Муниципаль актларга, жирле үзидарә органнары тарафыннан үзгәрешләр кертугә китерэ торган федераль ńэм республика законнарына үзгәрешләр мониторингы нәтижәләре буенча ачыкланган очракта:

муниципаль актка үзгәрешләр керту турында, муниципаль актның үз көчен югалтуын тану турында, яца муниципаль акт кабул итү турында тиешле муниципаль актлар проектлары эшләнә;

муниципаль актларны күбрәк юридик көч актларына туры китерүгә юнәлдерелгән башка чаралар күрелә.

14. Муниципаль актларны үзгәрту ихтыяжы тудыручи федераль ńэм республика законнары актларына үзгәрешләр кертелгән очракта, мониторинг федераль яки республика актын чыгарғаннан соң 30 көн эчендә үткәрелә.

Мониторинг үткәрүгә нигез булып гражданнарның, юридик затларның, шәхси эшкуарларның, дәүләт хакимиите органнарының, муниципаль берәмлекләрнең вәкиллекле органнары депутатларының мөрәҗәгатьләре торса, шулай ук прокуратура мәгълүматы, прокурор җавабы актларыннан тыш, мониторинг “Россия Федерациясе прокуратурасы турында” Федераль закон белән билгеләнгән срокларда карала торган каарлардан тыш, алар кергән көннән 30 көн эчендә гамәлгә ашырыла. Өлеге очракларда мониторинг үткәрү нәтижәләре турындагы мәгълүмат мөрәҗәгать итүче затка хәбәр ителә.

Федераль ńэм Республика законнары актларының ерак перспективада үз көченә керә торган үзгәрешләре ачыкланган очракта, жирле үзидарә органнарының норма чыгару эшчәнлеге планнарына тиешле төзәтмәләр кертү турында тәкъдимнәр кертелә.

III. Мониторинг нәтижәләрен тормышка ашыру

15. Муниципаль акт проектын эшләү ńэм мониторинг нәтижәләре буенча муниципаль акт кабул итү, әлеге нигезләмәнең 14 пунктындагы өченче абзацында күрсәтелгән очрактан тыш, федераль ńэм (яисә) Республика законнарының тиешле акты үзгәртелгән мизгелдән ике айдан да соңга калмыйча үткәрелә.

16. Мониторинг үткәрү өчен җаваплы затлар жирле үзидарә органнары житәкчеләре алдында хисаптан соң килүче айның 5 числовыннан да соңга калмыйча мониторинг нәтижәләре турында хисап тота.

16.1. Мониторинг нәтижәләре турында хисап (мәгълүмат) үз эченә алырга тиеш:

мониторинг үткәрү объекты турында мәгълүмат;
мониторинг үткәрүнен башкаручылары турында мәгълүмат;
мониторинг үткәрү чоры турында мәгълүмат;
хокукий җайга салу предметының кыскacha характеристикасы,
мониторинг үткәрү нигезләре.

1.2. Мониторинг нәтижәләре турында хисапта (белешмәләрдә) түбәндәгеләр булырга мөмкин:

хокукий җайга салуның ачыкланган проблемалары турында мәгълүмат;
муниципаль актларга үзгәрешләр кертү ńэм (яисә) яңа муниципаль актларны кабул итү, муниципаль актларны юкка чыгару зарурлыгы турында тәкъдимнәр;

тиешле хокукий мөнәсәбәтләр өлкәсендә хокукий җайга салуны камилләштерүгә юнәлдерелгән мониторинг нәтижәләренә нигезләнгән башка нәтижәләр ńэм тәкъдимнәр.

17. Мониторинг нәтижәләре буенча кабат кабул ителгән муниципаль актлар Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукий актлары

регистрына законнар белэн билгелэнгэн тэртиптэ ńэм срокларда керту өчен жибәрелә.

Элеге регистрга керту өчен анда теркәлмәгэн, мониторинг нэтижэлэре буенча ачыкланган муниципаль актлар жибәрелә.

18. Мониторинг нэтижэлэре буенча норма чыгару процессын камиллэштерү буенча тэксимнэр өзөрлөргө мөмкин.

IV. Жаваплылык

19. Мониторинг үткөрү ńэм хокукий ижат иту эшчэнлэгэ өчен жаваплы затлар мониторингны оештыру, шулай ук муниципаль актларны жирле үзидарэ органнары карамагына караган тиешле хокукий җайга салу өлкэсендэ федераль ńэм республика законнарына туры китерү өчен дэ жаваплы.

20. Тискәре нэтижэлэргэ, шул исэптэн гражданнарга, юридик затларга, жәмғыятык ńэм дәүлэткэ зыян китергэн мониторинг нэтижэлэре буенча гамэллэр (гамәл кылмау) өчен законнар нигезендэ жирле үзидарэ органнары житәкчелэрे жаваплы.
